

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D. v právní věci **žalobkyně: R. Č.**, bytem „X“, proti **žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem v Praze 2, ul. Na Poříčním právu č. p. 376/1, PSČ 120 00, v řízení o žalobě proti rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odbor sociálních věcí a zdravotnictví, ze dne 28. 5. 2007, č. j. 1954/SZ/2007, ev. č. 97649/2007, ve znění rozhodnutí ze dne 17. 8. 2007, č. j. 1954/SZ/2007, ev. č. 151781/2007,

t a k t o :

- I.** Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odbor sociálních věcí a zdravotnictví, ze dne 28. 5. 2007, č. j. 1954/SZ/2007, ev. č. 97649/2007, ve znění rozhodnutí ze dne 17. 8. 2007, č. j. 1954/SZ/2007, ev. č. 151781/2007, **se pro vady řízení z r u š u j e** a věc **se v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** V řízení o žalobě a kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 6. 8. 2007, č. j. 42 Cad 153/2007 – 15, a proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 7. 2010, č. j. 75 Cad 74/2008 – 68, žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhala zrušení napadeného rozhodnutí původního žalovaného Krajského úřadu Ústeckého kraje, odbor sociálních věcí a zdravotnictví, ze dne 28. 5. 2007, č. j. 1954/SZ/2007, ev. č. 97649/2007, ve znění rozhodnutí ze dne 17. 8. 2007, č. j. 1954/SZ/2007, ev. č. 151781/2007, jímž bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Mostu ze dne 27. 4. 2007, č. j. 29658/2007/MOS, kterým jí byla s odkazem na ust. § 33, § 61 a § 76 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, v platném znění (dále jen „zákon o pomoci v hm. nouzi“), přiznána dávka pomoci v hmotné nouzi – doplatek na bydlení za měsíc únor 2007 ve výši 50,-Kč.

Na tomto místě soud podotýká, že v průběhu soudního řízení vedeného dle zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), počínaje dnem 1. 1. 2012 podle čl. VIII. bod 10 zákona č. 366/2011 Sb. přešla pravomoc z původního žalovaného Krajského úřadu Ústeckého kraje na Ministerstvo práce a sociálních věcí k

rozhodování o dávkách státní sociální podpory a dávek pomoci v hmotné nouzi. V dalším řízení počínaje dnem 1. 1. 2012 je tak nově v projednávané věci podle ust. § 69 s. ř. s. bez dalšího žalovaným Ministerstvo práce a sociálních věcí.

V žalobě žalobkyně uvedla, že s napadeným rozhodnutím původního žalovaného nesouhlasí a napadá jej v plném rozsahu. Předně žalobkyni není jasné, na základě čeho dospěl původní žalovaný k závěru, že za únor 2007 činily odůvodněné náklady na bydlení v její rodině 3.729,-Kč a odůvodněné náklady na energie 593,20 Kč. Navíc toto tvrzení je zcela nepravdivé, neboť ve skutečnosti za toto období odůvodněné náklady na bydlení v rodině žalobkyně na 7 osob činily částku 4.195,-Kč a odůvodněné náklady na energie 1.680,-Kč. Dle žalobkyně původní žalovaný zcela překroutil dikci ust. § 5 zákona o pomoci v hm. nouzi, když dospěl k závěru, že její manžel nemá nárok na dávky pomoci v hmotné nouzi – příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení – ve smyslu ust. § 5 zákona o pomoci v hm. nouzi, jelikož prý podmínku trvalého pobytu nesplňuje, a proto je se v dotýčném období rodina žalobkyně skládala toliko ze 6 posuzovaných osob. Žalobkyně je však přesvědčena o tom, že dle výslovné dikce ust. § 5 zákona o pomoci v hm. nouzi, nárok na dávky pomoci v hmotné nouzi mají nejen osoby s trvalým pobytem na území České republiky [§ 5 odst. 1 písm. a)], nýbrž rodinní příslušníci občanů členských států Evropské unie, od kterých povolení k trvalému pobytu pro účely vzniku nároku na předmětné dávky požadováno není a postačuje pouze hlášení k pobytu na území České republiky po dobu delší než 3 měsíce [§ 5 odst. 1 písm. e)]. Její manžel sice nemá v České republice povolení k trvalému pobytu, avšak je rodinným příslušníkem několika občanů členského státu Evropské unie a je hlášen na území České republiky k pobytu dle zvláštního právního předpisu po dobu delší než 3 měsíce, a tudíž nepochybně má nárok na dávky pomoci v hmotné nouzi a rovněž i na všechny ostatní dávky a služby sociální péče dle výslovného znění ust. § 103 odst. 1 věta druhá zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, v platném znění (dále jen „zákon o soc. zabezpečení“). Žalobkyni není zřejmé, proč původní žalovaný posuzoval nárok jejího manžela na dotýčnou dávku pouze z hlediska ust. § 5 odst. 1 písm. a) a proč odmítl přihlédnout k písmenům b), c), d) a e) téhož paragrafu a odstavce zákona o pomoci v hm. nouzi. Původní žalovaný si přitom protirečí, pokud uvádí, že rodina žalobkyně se skládá ze 7 společně posuzovaných osob a že všechny tyto osoby jsou shodně hlášeny na její adrese k trvalému pobytu, a následně uvádí, že dotýčná dávka je poskytována pouze 6 osobám, protože manžel žalobkyně prý podmínku trvalého pobytu nesplňuje. Žalobkyně je přesvědčena o tom, že je možné vycházet pouze z toho, že její rodina se buď skládá ze 7 společně posuzovaných osob a tudíž předmětná dávka musí být poskytnuta všem 7 osobám, nebo se skládá ze 6 společně posuzovaných osob a za tohoto stavu pak nesmí být přihlášeno k příjmům manžela žalobkyně.

Dále žalobkyně namítla, že původní žalovaný v rámci odvolacího řízení ačkoliv připustil, že prvoinstanční rozhodnutí neodpovídá ust. § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“), tak současně konstatoval, že toto pochybení souvisí s programovým zpracováním dat, a proto nemůže ovlivnit správnost přezkoumávaného rozhodnutí. Původní žalovaný v rámci odvolacího řízení sice mohl odstraňovat vady řízení vzniklé před prvoinstančním správním orgánem, ovšem není oprávněn nahrazovat zcela neexistující odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí svým odůvodněním. V návaznosti na právě uvedené žalobkyně podotkla, že jí není známo, zda kalkulační list jí může být kdykoliv v průběhu správního řízení předložen k nahlédnutí či nikoliv. Dle jejího přesvědčení však tato kalkulace musí být rovněž součástí rozhodnutí a musí být rovněž řádně zdůvodněna.

A konečně žalobkyně namítla, že napadené rozhodnutí i prvoinstanční rozhodnutí bylo doručeno toliko jí a nikoliv jejímu zástupci, třebaže do správního spisu byla dne 28. 2. 2007

založena plná moc pro jejího manžela k zastupování, která byla navíc součástí žádosti o dotyčnou dávku. V rozporovaném rozhodnutí se přitom nepravdivě uvádí, že ze správního spisu nevyplývá, že by do správního spisu zakládala plnou moc pro svého manžela. Správní rozhodnutí obou stupňů tak trpí nedostatkem doručení.

Původní žalovaný ve svém písemném vyjádření k žalobě navrhl zamítnutí žaloby v celém rozsahu pro nedůvodnost, neboť žádost žalobkyně o dávku pomoci v hmotné nouzi – doplatek na bydlení - byla vyhodnocena pomocí aplikačního programu automatizovaného zpracování údajů. Díky programovému zpracování dat pak sice odůvodnění napadeného rozhodnutí neodpovídá ust. § 68 odst. 3 správního řádu, nicméně to nemůže ovlivnit správnost přezkoumávaného rozhodnutí.

Dále původní žalovaný podotkl, že výše doplatku na bydlení za kalendářní měsíc činí rozdíl mezi částkou odůvodněných nákladů na bydlení připadajících na kalendářní měsíc sníženou o příspěvek na bydlení ze systému státní sociální podpory náležející za předchozí kalendářní měsíc a mezi částkou, o kterou příjem osoby a společně posuzovaných osob zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí převyšuje částku živobytí společně posuzovaných osob. Do odůvodněných nákladů na bydlení se přitom započítává nájemné až do výše cílového nájemného a pravidelné úhrady za služby bezprostředně spojené s užíváním bytu, popř. obdobné náklady spojené s družstevní a vlastnickou formou bydlení, a také úhrada prokazatelné nezbytné spotřeby energií. Úhradou služeb bezprostředně spojených s užíváním bytu se pak rozumí úhrada za ústřední vytápění a za dodávku teplé vody, za úklid společných prostor v domě, za užívání výtahu, za dodávku vody z vodovodů a vodáren, za odvádění odpadních vod kanalizacemi, za osvětlení společných prostor v domě, za odvoz tuhého komunálního odpadu, za vybavení bytu společnou televizní a rozhlasovou anténou, popř. další prokazatelné a nezbytné služby související s bydlením. A úhradou prokazatelné nezbytné spotřeby energií se pak rozumí úhrada dodávky a spotřeby elektrické energie, plynu, popř. výdaje na další druhy paliv, a to ve výši, která je v místě obvyklá. Výše cílového nájemného se stanoví jako součin cílové hodnoty měsíčního nájemného platné pro daný kalendářní rok a stanovené podle zvláštního předpisu a podlahové plochy bytu. Výše úhrady za prokazatelnou nezbytnou spotřebu energií se stanovuje jako průměrná cena za dodávku energií pro bytovou jednotku určité velikosti podle sdělení příslušných dodavatelů těchto energií.

V případě žalobkyně z kalkulačního listu pro doplatek na bydlení vyplývá, že částka na živobytí všech společně posuzovaných osob (a to v počtu 7) pro účely doplatku na bydlení (počítány všechny osoby, které jsou v bytě na adrese trvalého pobytu žadatele společně s ním hlášeny k trvalému pobytu) činí 14.840,-Kč. Příjem pro nárok vypočtený i použitý pak představoval 9.917,-Kč. Součet teoretických výší dávek – příspěvek na živobytí – byl stanoven ve výši 3.011,-Kč. V této souvislosti původní žalovaný poznamenal, že manžel žalobkyně nemá nárok ve smyslu ust. § 5 zákona o pomoci v hm. nouzi na příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení, jelikož neplní podmínku trvalého pobytu, a proto podmínku trvalého pobytu v případě žalobkyně plní pouze 6 osob. V posuzovaném období příspěvek na bydlení činil 1.723,-Kč, odůvodněné náklady na bydlení 3.729,-Kč, odůvodněné náklady na energie 593,20 Kč, přičemž do nákladů na bydlení se pro účely doplatku na bydlení nezapočítávají prostředky plynoucí do fondu oprav ani prostředky použité v rámci pravidelných splátek. Dále původní žalovaný uvedl, že kalkulační list může být kdykoliv prvoinstančním správním orgánem předložen žalobkyni.

Závěrem původní žalovaný zmínil, že z obsahu správního spisu nevyplývá, že by žalobkyně pro řízení doložila k zastupování plnou moc pro další osobu. Navíc žádost je podepsaná žalobkyní, stejně tak i námítky i odvolání byly podány žalobkyní.

V následně učiněné replice žalobkyně opětovně vyjádřila nesouhlas s názorem původního žalovaného, že její manžel nemá nárok ve smyslu ust. § 5 zákona o pomoci v hm. nouzi na příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení, protože prý nesplňuje podmínku trvalého pobytu. Zdůraznila, že její manžel má nárok na příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení dle výslovného znění ust. § 5 odst. 1 písm. e) zákona o pomoci v hm. nouzi. Žalobkyně a jejich 5 dětí jsou totiž od narození státními občany České republiky a tedy jsou i občany Evropské unie. Její manžel, který je současně i otcem jejich 5 dětí je proto rodinným příslušníkem občana Evropské unie a jelikož je hlášen na území České republiky k pobytu podle zvláštního právního předpisu po dobu delší než 3 měsíce, má tak nárok na příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení a jejich výplatu, protože nárok na jejich výplatu má žalobkyně a děti. Na podporu tohoto názoru žalobkyně poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008 č. j. 4 Ads 40/2008 - 73, kterým byl výslovně uznán nárok manžela žalobkyně na evidenci na Úřadu práce v Mostě, kde jej odmítali zaevidovat ze stejných důvodů, z jakých žalovaný odmítá uznat jeho nárok na dávky a služby sociální péče, potažmo dávky pomoci v hmotné nouzi.

Na tomto místě soud podotýká, že v dané věci již dvakrát Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodoval. Poprvé ve věci soud rozhodoval usnesením ze dne 6. 8. 2007 č. j. 42 Cad 153/2007 -15, kterým byla žaloba dle ust. § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. s odkazem na ust. § 68 písm. e) v návaznosti na ust. § 70 písm. f) s. ř. s. odmítnuta, když soud tehdy shledal, že žalobou napadené rozhodnutí je vyloučeno ze soudního přezkumu. Toto usnesení soudu ovšem bylo ke kasační stížnosti žalobkyně rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2008 č. j. 3 Ads 100/2008 - 40, zrušeno a věc byla vrácena soudu k dalšímu řízení s tím, že žalobou napadené rozhodnutí není vyloučeno ze soudního přezkumu, neboť je zcela nepochybné, že se nejedná o rozhodnutí, které by bylo možno podřadit po některou z kompetenčních výluk uvedených v § ust. 70 písm. a) až f) s. ř. s.

Podruhé ve věci soud rozhodoval rozsudkem ze dne 29. 7. 2010, č. j. 75 Cad 74/2008 – 68, kterým zrušil rozhodnutí původního žalovaného Krajského úřadu Ústeckého kraje, odbor sociálních věcí a zdravotnictví, ze dne 28. 5. 2007, č. j. 1954/SZ/2007, ev. č. 97649/2007, ve znění rozhodnutí ze dne 17. 8. 2007, č. j. 1954/SZ/2007, ev. č. 151781/2007, a rozhodnutí Magistrátu města Mostu ze dne 27. 4. 2007, č. j. 29658/2007/MOS, a věc byla původnímu žalovanému vrácena k dalšímu řízení. Krajský úřad Ústeckého kraje žalobou napadeným rozhodnutím zamítl odvolání proti uvedenému prvoinstančnímu rozhodnutí Magistrátu města Mostu, kterým byla žalobkyni s odkazem na ust. § 33, § 61 a § 76 zákona o pomoci v hm. nouzi přiznána dávka pomoci v hmotné nouzi – doplatek na bydlení za měsíc únor 2007 ve výši 50 Kč.

Krajský soud při posouzení žalobních námitek předně konstatoval, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně i původního žalovaného bylo doručeno v souladu se zákonem žalobkyni, neboť správní spis neobsahuje žádný doklad o tom, že by žalobkyně byla v řízení před správními orgány zastoupena svým manželem na základě plné moci. Soud rovněž vyslovil, že rozhodnutí původního žalovaného nelze považovat za nepřezkoumatelné. Krajský soud se dále zabýval klíčovou otázkou, zda při výpočtu doplatku na bydlení za měsíc únor 2007 je třeba do okruhu oprávněných osob podle § 5 zákona o pomoci v hm. nouzi, tj. osob majících nárok na příspěvek na živobytí a na doplatek na bydlení zahrnout pouze žalobkyni a jejich 5 nezletilých dětí a nikoliv i jejího manžela. Krajský soud ve zrušujícím rozsudku dovodil, že manžel žalobkyně do tohoto okruhu oprávněných osob spadá, a to ve smyslu ust. § 5 odst. 1 písm. e) zákona o pomoci v hm. nouzi. Dle tohoto ustanovení se totiž za oprávněné osoby považují i rodinní příslušníci občana členského státu Evropské unie, pokud je hlášen na území České republiky k pobytu podle zvláštního právního předpisu po dobu delší než 3 měsíce, nevylývá – li mu nárok na sociální výhody z přímo použitelného předpisu

Evropských společenství. Dle krajského soudu mezi účastníky řízení nebylo sporu ohledně údajů uvedených v žádosti o doplatek na bydlení podané dne 28. 2. 2007, a to pokud se jedná o žalobkyni - že je česká státní občanka a pokud se jedná o manžela žalobkyně – J. Č. – že je státním příslušníkem Ruské federace a že oba společně se svými 5 nezletilými dětmi bydlí v České republice, na adrese „X“. Krajský soud uvedl, že je mu z úřední činnosti známo, že manžel žalobkyně je hlášen na území České republiky k pobytu podle zvláštního právního předpisu po dobu delší než 3 měsíce, což ostatně nerozporoval ani původní žalovaný. Na základě těchto skutečností, tj. že manžel žalobkyně je sice z nečlenského státu Evropské unie, ovšem zároveň je díky uzavření sňatku se žalobkyní, která je občanem České republiky a tedy i občanem Evropské unie, rodinným příslušníkem občana členského státu Evropské unie, dospěl krajský soud na rozdíl od původního žalovaného k závěru, že při výpočtu výše doplatku na bydlení za měsíc únor 2007 měl být manžel žalobkyně zahrnut do okruhu oprávněných osob ve smyslu § 5 odst. 1 zákona o pomoci v hm. nouzi. Uvedené ust. § 5 odst. 1 písm. e) zákona o pomoci v hm. nouzi nelze podle krajského soudu vykládat tak, že se vztahuje jen na rodinné příslušníky osob, kteří jsou občany jiných členských států Evropské unie. Při tomto výkladu by totiž při stanovení výše doplatku na bydlení nesporně docházelo k diskriminaci českých občanů, jejichž rodinní příslušníci jsou z nečlenského státu Evropské unie, oproti rodinným příslušníkům občanů jiného členského státu Evropské unie než je Česká republika, kteří jsou také z nečlenského státu Evropské unie. Krajský soud má za to, že občané České republiky musí mít stejná práva jako občané jiných členských států Evropské unie a stejná práva musí mít i jejich rodinní příslušníci. S rozlišováním mezi občany České republiky a ostatními občany Evropské unie nelze souhlasit i s ohledem na čl. 17 Smlouvy o založení Evropských společenství, podle něhož občané České republiky a občané ostatních členských států představují jednotnou skupinu občanů Evropské unie. Krajský soud v této souvislosti odkázal i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008, č. j. 4 Ads 40/2008 - 73. Na základě uvedeného dospěl krajský soud k závěru, že správní orgány pochybily, neboť při stanovení výše doplatku na bydlení za měsíc únor 2007 nesprávně zaujaly názor, že manžel žalobkyně neměl být zahrnut do okruhu oprávněných osob ve smyslu § 5 zákona o pomoci v hm. nouzi.

Ke kasační stížnosti původního žalovaného ovšem byl ovšem zrušující rozsudek krajského soudu ze dne 29. 7. 2010 zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2011, č. j. 3 Ads 104/2011 - 90, zrušen a věc byla vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení, neboť Nejvyšší správní soud se neztotožnil se všemi závěry krajského soudu.

Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem konstatoval, že ust. § 5 odst. 1 písm. e) zákona o pomoci v hm. nouzi je třeba vykládat tak, že za rodinné příslušníky občanů členského státu Evropské unie se považují i rodinní příslušníci státních občanů České republiky. Původní žalovaný dle Nejvyššího správního soudu přitom toto v podané kasační stížnosti nezpochybnil, přičemž uvedený závěr potvrzuje i ust. § 15a zákona č. 326/1999 Sb. zmíněný v poznámce pod čarou k § 5 odst. 1 písm. e) zákona o pomoci v hm. nouzi, podle něhož se ustanovení zákona č. 326/1999 Sb. týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie vztahují i na cizince, který je rodinným příslušníkem státního občana České republiky. Nejvyšší správní soud pro úplnost odkázal i na své závěry obsažené v rozsudku ze dne 23. 7. 2008, č. j. 4 Ads 40/2008 - 73, který je publikovaný ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 1708/2008.

Nejvyšší správní soud se dále ztotožnil i se závěrem krajského soudu v tom směru, že zvláštním právním předpisem, o němž hovoří ust. § 5 odst. 1 písm. e) zákona o pomoci v hm. nouzi není jen nutně zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, uvedený v poznámce pod čarou (č. 9, č. 11), když jím může být i zákon č. 325/1999 Sb., o azylu. K tomu Nejvyšší správní soud

doplnil, že smyslem ust. § 5 odst. 1 písm. e) zákona o pomoci v hm. nouzi je vyloučit nárok na dávky u těch osob, které jsou oprávněny k pobytu na území České republiky pouze krátkodobě, tj. po dobu nepřesahující 3 měsíce. Ke splnění podmínky pro nárok na dávku je tedy nezbytný právní titul k pobytu na území České republiky po dobu delší než 3 měsíce, založený zvláštním právním předpisem. Tím je ve většině případů právě zákon č. 326/1999 Sb. Nelze však vyloučit, že takovýto právní titul může být založen i jiným právním předpisem, např. zákonem č. 325/1999 Sb., o azylu, jehož aplikace se žalobkyně v předmětné věci dovolávala. V návaznosti na právě uvedené pak Nejvyšší správní soud konstatoval, že z ust. zákona č. 325/1999 Sb. vyplývá, že pokud by měl být právní titul manžela žalobkyně k pobytu na území České republiky odpovídající ust. § 5 odst. 1 písm. e) zákona o pomoci v hm. nouzi založen zákonem č. 325/1999 Sb., muselo by se v době rozhodování správních orgánů jednat o vízum udělené podle § 78b, neboť pouze v tomto případě byla splněna podmínka hlášení k pobytu v délce nad 3 měsíce. Pouhá skutečnost, že manžel žalobkyně byl žadatelem o azyl, resp. o udělení mezinárodní ochrany, tudíž nepostačuje k závěru o tom, že splňoval podmínku podle § 5 odst. 1 písm. e) zákona o pomoci v hm. nouzi. Teprve na základě zjištění, na základě jakého konkrétního právního titulu (víza uděleného podle zákona č. 325/1999 Sb.) manžel žalobkyně na území České republiky pobýval, by bylo možné posoudit, zda splňoval podmínku spočívající v hlášení k pobytu na území České republiky po dobu delší než 3 měsíce.

Důvodem pro zrušení zrušujícího rozsudku krajského soudu ze dne 29. 7. 2010 ze strany Nejvyššího správního soudu byla skutečnost, že pokud se jedná o druhou podmínku pro nárok manžela žalobkyně (žadatele o azyl) na dávky pomoci v hmotné nouzi, tedy jeho hlášení k pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu po dobu delší než 3 měsíce zakotvenou v ust. § 5 odst. 1 písm. e) zákona o pomoci v hm. nouzi, tak Nejvyšší správní soud v tomto směru zjistil, že krajský soud k této druhé podmínce pouze konstatoval, že je mu z úřední činnosti známo, že manžel žalobkyně je hlášen na území České republiky k pobytu podle zvláštního právního předpisu po dobu delší než 3 měsíce, a dále že tuto skutečnost nerozporoval ani původní žalovaný, v důsledku čehož se splněním této druhé podmínky již dále nezabýval. Krajský soud tedy považoval podmínku hlášeného pobytu za splněnou na základě toho, že manžel žalobkyně byl žadatelem o azyl, tedy že byl hlášen k pobytu podle zákona č. 325/1999 Sb., zákona o azylu, přičemž žádnou konkrétní skutečnost týkající se pobytu manžela žalobkyně na území České republiky krajský soud neuvedl. Ze soudního ani správního spisu, však dle názoru Nejvyššího správního soudu nevyplývá, jaké vízum bylo v době rozhodování správních orgánů manželů žalobkyně uděleno, není zde založena ani jeho žádost o azyl, rozhodnutí ministerstva vnitra či správních soudů v této věci. Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že v dané věci nebyl náležitě zjištěn skutkový stav věci nezbytný pro posouzení nároku manžela žalobkyně na dávky pomoci v hmotné nouzi – doplatek na bydlení podle zákona o pomoci v hm. nouzi, tudíž napadený zrušující rozsudek krajského soudu ze dne 29. 7. 2010 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

V novém soudním řízení správním je zdejší krajský soud podle ust. § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán shora uvedenými právními názory Nejvyššího správního soudu obsaženým v jeho zrušujícím rozsudku ze dne 14. 9. 2011.

Po vydání zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2011 se ke krajskému soudu dne 9. 11. 2011 bez předvolání osobně dostavila žalobkyně se svým manželem, přičemž protokolárně učinili návrh na provedení dokazování ve věci, a to i výpisem z centrální evidence obyvatel ve vztahu k manželů žalobkyně, jemuž bylo přiděleno rodné číslo „X“ a který by měl být v této evidenci registrován k pobytu v České republice.

O žalobě rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť žalobkyně ani původní žalovaný nevyjádřili do dvou týdnů od doručení výzvy soudu svůj nesouhlas

s takovým projednáním věci, a proto se má za to, že souhlas udělili, když byli o uvedeném následku ve výzvě výslovně poučeni.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z ní vyplývá, že soud přezkouvává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v zákonem stanovené lhůtě. Povinností žalobce je tedy tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení odůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost podle § 76 odst. 2 s. ř. s., avšak takové nedostatky nebyly v projednávané věci zjištěny.

S ohledem, že předchozí zrušující rozsudek soudu ze dne 29. 7. 2010 byl bez dalšího celý zrušen výše citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2011 ze shora předestřených důvodů krajský soud se opět předně zabýval námitkou žalobkyně, že správní rozhodnutí obou stupňů trpí nedostatkem doručení, když byla doručena toliko jí a nikoliv jejímu manželovi jakožto zplnomocněnému zástupci, neboť bez náležitého doručení by žalobou napadené rozhodnutí nebylo v právní moci a tedy by nemohlo být bez dalšího podrobeno soudnímu přezkumu. Po zevrubném prostudování obsahu správního spisu, jenž byl předložen původním žalovaným, tuto námitku soud neshledal jakkoliv opodstatněnou. Správní spis totiž neobsahuje jediný doklad o tom, že by žalobkyně byla v řízení před správními orgány obou stupňů zastoupena svým manželem na základě udělené plné moci. Ve správním spise není založena žádná plná moc k zastupování žalobkyně pro dotyčné správní řízení jinou osobou včetně jejího manžela p. J. Č.. Rovněž tak v řádně vedeném přehledu obsahu správního spisu není žádná zmínka o nějaké plné moci k zastupování žalobkyně v dotyčném správním řízení. Skutečnosti, že žalobkyně v daném správním řízení nebyla nikým zastoupena, odpovídá i fakt, že veškerý kontakt se správními orgány po celou dobu řízení vykonávala sama žalobkyně – žádost o doplatek na bydlení, v průběhu řízení písemně uplatněné námitky proti postupu správního orgánu a odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí podávala sama žalobkyně, přičemž i v této souvislosti přebírala od žalované strany veškeré písemnosti, které jí byly zasílány prostřednictvím pošty. Na tomto místě je třeba podotknout, že v žádosti o doplatek na bydlení podané dne 28. 2. 2007 je sice v rubrice nazvané „zástupce žadatele“ uvedeno jméno manžela žalobkyně a jeho údaje, ovšem na dotyčnou žádost manžel žalobkyně se nepodepsal, když tak učinila výlučně žalobkyně, a proto dle názoru soudu takto vyplněnou žádost nelze současně považovat i za řádné zplnomocnění manžela žalobkyně k jejímu zastupování pro správní řízení o této žádosti. Soud přitom neshledal, že by žalobkyně byla nějak zkrácena na svých právech v důsledku toho, že žalovaná strana v rámci řízení o žádosti o doplatek na bydlení jednala výlučně přímo se žalobkyní, jakožto účastnicí správního řízení, a nikoliv prostřednictvím jejího manžela. Veškerými podáními žalobkyně se žalovaná strana řádně zabývala, přičemž žalobkyni tímto postupem nebylo upřeno ani právo na řádné odvolací řízení před žalovaným ani právo na soudní přezkum žalobou napadeného rozhodnutí. Pro úplnost k této námitce soud dodává, že pokud žalobkyně měla vůli být zastoupena v dotyčném správním řízení svým manželem, nic jí nebránilo v tom, aby žalovanou stranu na tuto skutečnost v průběhu tohoto řízení výslovně upozornila spolu s doložením náležitě udělené plné moci svému manželovi pro předmětné řízení.

Dále se soud opětovně zabýval tím, zda původní žalovaný pochybil, pokud v rámci odvolacího řízení připustil, že odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí neodpovídá ust. § 68 odst. 3 správního řádu. K této námitce soud uvádí, že odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí je skutečně velmi strohé, pokud se jedná o uvedení všech skutečností, které byly podkladem

pro vydání tohoto rozhodnutí, a proto neodpovídá požadavkům, jež na odůvodnění správních rozhodnutí klade ust. § 68 odst. 3 správního řádu. Strohlost odůvodnění byla nepochybně zapříčiněna tím, že žádost žalobkyně o dávku pomoci v hmotné nouzi – doplatek na bydlení - byla zpracovávána pomocí aplikačního programu automatizovaného zpracování údajů, což prvoinstančnímu správnímu orgánu bylo uloženo ust. § 52 odst. 3 zák. o pomoci v hm. nouzi. Údaje, které vedly prvoinstanční správní orgán k vydání rozhodnutí o přiznání doplatku na bydlení žalobkyni za měsíc únor 2007 ve výši 50,-Kč, jsou však obsaženy v kalkulačním listu, jenž byl zpracován pro účely dotyčného správního řízení a jenž tvoří nedílnou součást obsahu správního spisu. Dle názoru soudu zpracovaný kalkulační list nemusel být součástí prvoinstančního rozhodnutí, nicméně žalobkyně jako účastník řízení se v rámci tohoto správního řízení v intencích ust. § 38 odst. 1 správního řádu nepochybně mohla domáhat nahlédnutí do správního spisu včetně nahlédnutí do kalkulačního listu. Za situace, kdy prvoinstanční rozhodnutí zpracované pomocí aplikačního programu automatizovaného zpracování údajů bylo dosti kusé, avšak údaje, z nichž vzešlo, byly podchyceny ve správním spise, zejména díky jejich podrobnému rozvedení v kalkulačním listě, přičemž žalovaný neměl pochybnosti o správnosti těchto údajů, má soud za to, že původní žalovaný v rámci odvolacího řízení nebyl nucen bez dalšího přikročit ke zrušení dotyčného prvoinstančního rozhodnutí pro nedostatečné zdůvodnění. Dle názoru soudu byl původní žalovaný v daném případě namísto toho oprávněn v odůvodnění svého rozhodnutí blíže rozvést důvody, které vedly prvoinstanční správní orgán k vydání rozhodnutí přiznat žalobkyni za měsíc únor 2007 doplatek na bydlení ve výši 50,-Kč, což také původní žalovaný učinil.

V návaznosti na právě uvedené a skutečnost, že žalobkyně namítala, že jí není zřejmé, na základě čeho původní žalovaný dospěl k odlišnému vyčíslení za měsíc únor 2007 odůvodněných nákladů na bydlení a na energie, soud opětovně uvádí, že rozhodnutí původního žalovaného neshledal zatížené vadou ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. v podobě nepřezkoumatelnosti pro nedostatečné zdůvodnění. Již shora bylo poznamenáno, že původní žalovaný ve svém rozhodnutí blíže uvedl důvody, pro které bylo rozhodnuto o přiznání doplatku na bydlení žalobkyni za měsíc únor 2007 ve výši 50,-Kč. Původní žalovaný přitom detailně předesťel právní úpravu, která dle jeho názoru na dotyčný případ dopadá, dále podrobně zmínil, jaké výdaje se započítávají a nezapočítávají pro účely doplatku na bydlení, vedle toho přesně vyčíslil i jednotlivé částky, z nichž bylo při stanovení výše doplatku na bydlení vycházeno, a také výslovně vyjádřil přesvědčení, že při výpočtu doplatku na bydlení činil počet společně posuzovaných osob 7, zatímco za osoby v hmotné nouzi bylo uznáno jen 6 osob. Takto koncipované rozhodnutí dle názoru soudu proto nebylo nutné rušit pro nepřezkoumatelnost pro nedostatečné zdůvodnění.

Dále soud uvádí, že v daném případě s ohledem na závěry Nejvyššího správního soudu obsažené v jeho rozsudku ze dne 14. 9. 2011 je možno vycházet ze skutečnosti, že ust. § 5 odst. 1 písm. e) zákona o pomoci v hm. nouzi je třeba vykládat tak, že za rodinné příslušníky občanů členského státu Evropské unie se považují i rodinní příslušníci státních občanů České republiky. Původní žalovaný dle Nejvyššího správního soudu přitom toto v podané kasační stížnosti nezpochybnil, přičemž uvedený závěr potvrzuje i ust. § 15a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, zmíněný v poznámce pod čarou k § 5 odst. 1 písm. e) zákona o pomoci v hm. nouzi, podle něhož se ustanovení zákona č. 326/1999 Sb. týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie vztahují i na cizince, který je rodinným příslušníkem státního občana České republiky. Vedle toho je nutno vycházet ze skutečnosti, že zvláštním právním předpisem, o němž hovoří ust. § 5 odst. 1 písm. e) zákona o pomoci v hm. nouzi, může být i zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť smyslem tohoto ustanovení zákona o pomoci v hm. nouzi je vyloučit nárok na dávky u těch osob, které jsou oprávněny k pobytu na území České republiky pouze krátkodobě, tj. po

dobu nepřesahující 3 měsíce. Dále je možno vycházet ze závěru Nejvyššího správního soudu, že vedle žalobkyně i původní žalovaný v předmětném soudním řízení shodně uváděl, že manžel žalobkyně byl v době rozhodování původního žalovaného žadatelem o azyl. Dále je třeba vycházet ze skutečnosti, že rozhodnutí původního žalovaného a jemu předcházející prvoinstanční rozhodnutí může obstát jedině tehdy, pokud bude prokázáno, že nebyly splněny podmínky pro nárok na předmětnou dávku, a to pro absenci právního titulu k pobytu manžela žalobkyně na území České republiky po dobu delší než 3 měsíce, který představuje vízum udělené manželu žalobkyně podle § 78b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

V daném případě již Nejvyšším správním soudem bylo konstatováno, že ze soudního ani správního spisu nevyplývá, jaké vízum bylo manželu žalobkyně v době rozhodování správních orgánů uděleno. Na základě této skutečnosti soud uvážil, že závěr původního žalovaného o tom, že je nutno zamítnout odvolání žalobkyně proti výše citovanému prvoinstančnímu rozhodnutí o doplatku na bydlení za měsíc únor 2007, neboť manžel žalobkyně dle jeho názoru nespadá do okruhu oprávněných osob, a to ve smyslu ust. § 5 odst. 1 písm. e) zákona o pomoci v hm. nouzi, nemá dosud oporu ve správním spise a vyžaduje rozsáhlé doplnění skutkového stavu ohledně toho, jaké vízum bylo manželu žalobkyně v době rozhodování správních orgánů uděleno. Této skutečnosti ostatně koresponduje i fakt, že žalobkyně spolu se svým manželem v následném soudním řízení vznesli návrhy na provedení masivního dokazování v souvislosti se žalobcovým pobytem na území České republiky díky jeho účasti v azylové proceduře. S ohledem na skutečnost, že tato otázka, která má zásadní význam pro posouzení předmětné žádosti žalobkyně o dávku v hmotné nouzi – doplatek na bydlení nebyla jakkoliv dosud řešena správními orgány, soud ve smyslu ust. § 52 odst. 1 s. ř. s. nepřikročil k masivnímu dokazování, jak navrhovala žalobkyně se svým manželem. Soud je toho názoru, že v opačném případě by tím nepřipustně nahrazoval činnost správních orgánů a zasahoval do jejich činnosti.

S ohledem na zjištění, že rozhodnutí původního žalovaného nemá dosud oporu ve správním spise a vyžaduje rozsáhlé doplnění skutkového stavu ohledně toho, jaké vízum bylo manželu žalobkyně v době rozhodování správních orgánů uděleno, soud ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. přikročil ke zrušení rozhodnutí původního žalovaného a zároveň v souladu s ust. § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl o tom, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, v němž je dle ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem soudu výše uvedeným. V dalším řízení bude zapotřebí prokázat, zda v době rozhodné měl či neměl manžel žalobkyně uděleno vízum podle § 78b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. V této souvislosti soud pro úplnost směrem k žalovanému připomíná, že u Krajského soudu v Ústí nad Labem je v současné době vedeno pod sp. zn. 75 Az 2/2012 řízení o žalobě manžela žalobkyně ve věci jeho žádosti o azyl.

Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 ve spojení s ust. § 110 odst. 3 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o žalobě ani o kasačních stížnostech proti výše zmiňovanému usnesení a rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, když žalovaný neměl úspěch ve věci a žalobkyně, která sice ve věci zaznamenala úspěch, k výzvě soudu žádné náklady řízení nevyčísnila a navíc jí ani dle obsahu soudního spisu žádné náklady řízení nevznikly.

O osvobození žalobkyně od povinnosti k zaplacení soudního poplatku, jak navrhovala žalobkyně, soud nerozhodoval, neboť předmětné soudní řízení je ve smyslu ust. § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ze zákona osvobozeno.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 21. prosince 2012

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Markéta Kubová